UUTISET

64 prosenttia kansalaisista omistaa matkapuhelinliittymän. Kun 90 prosenttia väestöstä asuu maaseudulla, se osoittaa, että ne yleistyvät koko maassa. **RUANDAN POHJOISMAIDEN SUURLÄHETTILÄS VENETIA SEBUDANDI**

Hyvä tietotekniikka palvelee arjessa

Lehmän ruokintaohjeita, vihannesten hintoja markkinoilla, ajanvaraus lääkärille. Yhä useampi arjen asia hoituu Itä-Afrikassa tekstiviestillä.

KIGALI, RUANDA/ KAMPALA, UGANDA (MT)

”Hyvää tietotekniikkaa ovat mielestäni palvelut, jotka auttavat ihmisiä arjen elämässä”, sanoo Mobicow-sovelluksen kehittänyt ruandalainen **Nancy Sibo**.

”Eri-ikäisillä ja eri ammateissa tarpeet voivat tietenkin vaihdella. Mutta parhaita ovat yksinkertaiset palvelut, joita voi käyttää kännykällä juuri silloin, kun tietoa tarvitsee.”

Kännykkä löytyy Ruandassa pian jokaisen taskusta. Sibo muistaa hiljan lukeneensa, että viljelijäperheistä noin 80 prosentissa on ainakin yksi matkapuhelin.

Ruandassa kaikille lapsiperheille annetaan julkisin varoin lehmä oman ruokahuollon monipuolistamiseksi.

Agronomiksi kotieläintieteestä valmistunut nuori nainen hoksasi, että kaikki eivät suinkaan tiedä, kuinka sitä hoidetaan. Hän päätti kehittää palvelun, josta voi tekstiviestillä saada tietoa lehmän ruokinnasta ja terveydestä.

Idea voitti viime keväänä nuorille naisille ja tytöille suunnatun Miss Nörtti Ruanda -kilpailun. Palkinnoksi Sibo pääsi osalliseksi nuorille suunnattuun Klab-hubiin eli tietotekniseen yrityshautomoon ja työpajaan. Sen kautta löytyi yhteistyökumppaneita.

Tehtäessä haastattelua marraskuun viimeisinä päivinä palvelu oli testiryhmän käytössä. ”Jos kaikki sujuu odotellusti, pystymme avaamaan sen vuoden 2015 alkupuoliskolla”, hän arvioi.

Yhteistyö tuottaa ratkaisuja

Sibo ei koskaan ajatellut ryhtyvänsä it-alan yrittäjäksi, mutta nyt vaihtoehto ei enää ole lainkaan pois laskuista.

”Katsotaan. Kilpailijoita ei tietääkseni ole, joten onnistumiseen on hyvät mahdollisuudet”, tuumii realistisen oloinen nainen.

”Oma tietotekniikan taitoni ei riitä koodaamiseen”, sanoo Nancy Sibo.

”Klabista löysin kavereita, jotka ovat nimenomaan opiskelleet sitä. Minulla oli idea ja tieto palvelun sisällöstä, heillä tekninen osaaminen.”

Palvelun ylläpitäjäksi on löytynyt Itä-Afrikan toinen suuri teleoperaattori MTN, joka osallistuu myös kustannuksiin. Yhden tekstiviestin hinnaksi on kaavailtu maltilista 50:tä Ruandan frangia (kuutta senttiä).

Taloustiedolle tarvetta

Ugandalainen **Gerald Otim** on Sibon kanssa vastaavassa tilanteessa. Ensibuuko on Otimin ja yrittäjäkumppanin yritys, joka on pian kahden vuoden ajan kehittänyt talousneuvonnan palvelua viljelijöille.

Viljelijöillä ja neuvojilla on huutava tarve maksupalvelusta, jota voidaan käyttää kännykällä. Matkat pankkiin ovat niin pitkiä, että niihin tuhlaantuu aikaa eikä tiloilla ole tietokoneita, hän kertoo.

Myös kylien osuuskassoilla on vaikeuksia tiedonsiirrossa, koska laajakaistayhteyksiä ei vielä ole. Posti taas vie paljon aikaa.

Maatalousneuvontaan keskittynyt kehitysjärjestö Kiva kannustaa yksittäisiä viljelijöitä ja viljelijäryhmiä avaamaan osuuskassaan tilin. Ensibuukon palvelun kautta on mahdollista hakea lainaa, nostaa se ja tehdä talletuksia.

Otim on saanut palvelun kehittämiseen apua ja työtilan Kampalassa sijaitsevasta Outbox-hubista, jossa hän osallistui ensin useisiin koulutustilaisuuksiin. Hubin kautta löytyivät myös yhteistyökumppaneiksi Kiva sekä suuri pankkiryhmittymä Mercycorps.

Mobicow’n tavoin testikäytössä oleva Ensibuuko aiotaan kaupallistaa tämän vuoden aikana.

Markkinapaikka kertoo päivän hinnan

Outboxissa on kehitteillä myös kaksi erilaista markkinapalvelua viljelijöille.

AgroMarket Day on kännykällä toimiva markkinapaikka, josta viljelijät voivat etsiä niin päivän hintoja tuotteilleen kuin esimerkiksi lannoitteille ja siemenille. Myös lähin tori tai myyntipaikka on löydettävissä, jos kännykässä toimii karttapalvelu, esittelee nuori yrittäjä **Lisa Katusiime**.

Roy Oworin AgriTrader on laajempi sovellus, joka toimii niin mobiilisti kuin tietokoneella. Sen tavoitteena on yhdistää ugandalaiset maataloustuotteiden myyjät ja ostajat sekä myös myyjien varastojärjestelmät.

KAIJALEENA RUNSTEN

MT:n toimittaja matkusti marras-joulukuussa Ugandassa, Ruandassa ja Tansaniassa. Hän ja työparina ollut freelancekuvaaja Juho Paavola kattoivat osan matkakuluista ulkoministeriön apurahalla.

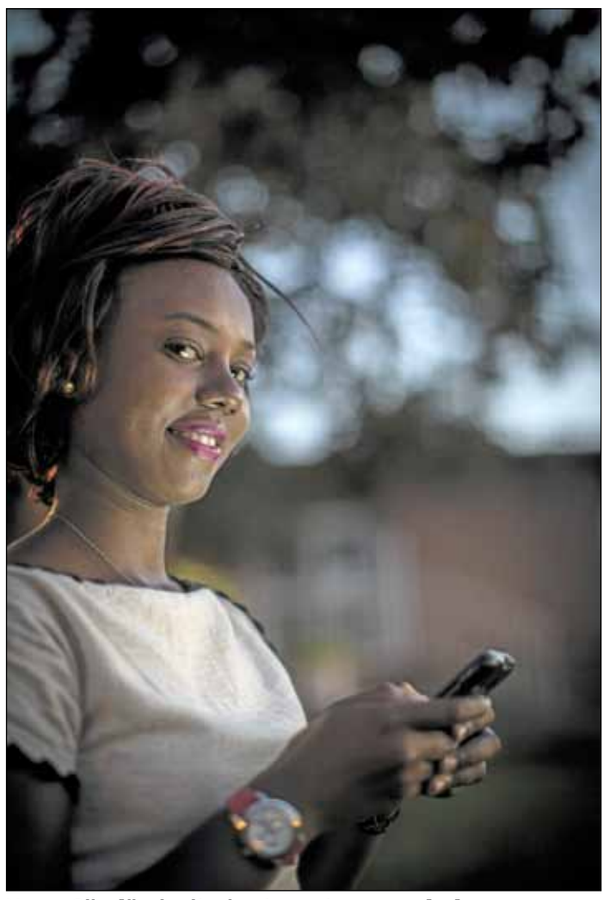

Nancy Sibo löysi yrityshautomosta apua palvelunsa tekniseen toteuttamiseen.

Gerald Otim toivoo, että Ensibuukon maksupalvelu saadaan kaupalliseen käyttöön vielä tänä vuonna.

JUHO PAAVOLA

Ruandassa jokainen lapsiperhe on saanut lehmän. Koska lehmiä paimennetaan kylien ympäristössä, voi tekstiviestillä toimivaa neuvontapalvelua käyttää siellä, missä lehmäkin kulkee.

TILAA NYT TUTUSTUMISHINTAAN

Suomen 2. luetuin päivälehti!

Voit tilata myös
- netissä: www.maaseuduntulevaisuus.fi/tarjous
- puhelimitse: numerosta 020 413 2277 (ark. klo 8-16) Mainitse tilaustunnus MM5045

3 kk 52 € ~~(norm. 72,50 €)~~

Osallistu samalla arvontaan ja voita suuri perhefarmari Hyundai i40 Wagon!

Arvonnan säännöt Viestilehdet Oy järjestää Suurarvonnan, jonka palkintona on Hyundai i40 Wagon 1,7 CRDi 100kW 6AT Comfort Plus-henkilöauto, arvo 37 140, 00 €. (sis. autovero, perusväri 34 990 € + toimituskulu 600 € + talvirengaspaketti n. 1550 €(Nokian HKPL R2 kitkat tai Nokian HKPL8 nastat) = 37 140 €). Palkinnon kuva, ilmoitetut varusteet ja tarkka hinta perustuvat materiaalin tuotantohetkellä saatavana oleviin tietoihin. Viestilehdet Oy valitsee i40 Wagon -palkintoauton arvontahetken tuotevalikoimasta. Kuvan auto erikoisvarustein. Arvonta suoritetaan 14.12.2015 ja siihen osallistuvat kaikki arvontahetkellä voimassaolevien Viestilehdet Oy:n lehtitilausten maksajat sekä kaikki 30.11.2015 mennessä saapuneet arvontaan oikeuttavat vastaukset. Arvonnan järjestäjä maksaa arpajaisveron. Voittajaan otetaan yhteys henkilökohtaisesti. Arvonnan järjestäjällä on oikeus julkaista arvonnan tulos julkaisemissaan lehdissä ja sähköisissä tuotteissa. Vastanneiden nimi- ja osoitetietoja voidaan käyttää ja luovuttaa suoramarkkinointiin henkilötietolain mukaisesti.

TILAUS- JA ARVONTAKORTTI

☑ **Kyllä kiitos!** Haluan tilata Maaseudun Tulevaisuuden edulliseen **tutustumishintaan 3 kk vain 52 €** (nor~~m. 72,50 €~~).
Tilaus on määräaikainen ja siihen kuuluu **3 kuukausittain ilmestyvää Kantri-lehteä sekä 3 Suomalainen Maaseutu -liitelehteä**.

Osallistun samalla arvontaan ja voin voittaa henkilöauton, arvo 37 000,00 €!
Tarjous on voimassa 15.2.2015 asti ja koskee kotimaan tilauksia. Tilaus alkaa ensimmäisestä mahdollisesta numerosta ja se laskutetaan tilauksen alettua.

MM5045

Nimi _____

Lähiosoite _____

Postinumero _____ Postitoimipaikka _____

Puhelin _____ - _____

Sähköposti _____ @ _____

❑ Kyllä, haluan saada Viestilehdet Oy:ltä uutisia ja tarjouksia ❑ sähköpostiini ❑ matkapuhelimeeni

Antamiasi tietoja voidaan käyttää ja luovuttaa Viestilehdet Oy:n ja sen yhteistyökumppaneiden suoramarkkinointiin henkilötietolain mukaisesti. Halutessasi voit kieltää yhteystietojen käytön/luovutuksen ilmoittamalla siitä Viestilehdet Oy:n asiakaspalveluun: Viestilehdet Oy/Asiakaspalvelu, PL 440, 00101 Helsinki, puh. 020 413 2277 (ark. 8-16). Puhelun hinta soitettaessa 0204-alkuiseen numeroon on kiinteästä verkosta 8,35 snt/puhelu + 6,55 snt/min ja matkapuhelimesta 8,35 snt/puhelu + 18,05 snt/min.

Maaseudun Tulevaisuus maksaa tilauksen postimaksun.

MAASEUDUN TULEVAISUUS
VIESTILEHDET OY
Tunnus 5002596
Info: M2
00003
VASTAUSLÄHETYS

Ruanda uskoo koulutukseen

Ruandan Pohjoismaiden suurlähettiläs **Venetia Sebudandi** uskoo, että kaikilla kansalaisilla on 20 vuoden kuluessa it-lukutaidot. Surullisesta historiastaan tunnettu maa tähtää tietotyön kärkimaaksi, koska pienellä sisämaavaltiolla ei ole runsaita mineraali- ja energiavarantoja.

”Ihmiset ovat tärkein pääomamme”, sanoo Sebudandi.

”Kansamme on päättäväistä. Suomi on tässä meille hyvä esimerkki siitä, kuinka sodan rikkomasta maasta voidaan koulutuksella nousta maailman huipulle.”

Ruandaan on saatu ensimmäisenä Afrikan maana amerikkalaisen huippuyliopiston sivutoimipiste ja nuoria kannustetaan apurahoin opiskelemaan ulkomaille.

Myös yhteistyö suomalaisten oppilaitosten kanssa kiinnostaisi.

Kannettava jokaiselle koululaiselle

Koululaiset saavat lähivuosina käyttöönsä kannettavan koneen. Suurlähettilään mukaan ensimmäiset 200 konetta vilkkuvat jo iltaisin kylissä, sillä niiden käyttöä voi seurata Googlen karttaohjelmalla.

”64 prosenttia kansalaisista omistaa matkapuhelinliittymän. Kun 90 prosenttia väestöstä asuu maaseudulla, se osoittaa, että ne yleistyvät koko maassa”, suurlähettiläs painottaa.

Danny Mugisha (vas.) ja Isaac N. Iradukunda työskentelevät Klabin hautomossa Kigalissa.

Maaseudulla kiertävältä ”iitee-linjurilta” kyläläiset voivat käyttää kunnollista mobiiliyhteyttä sielläkin, missä verkko ei vuoristoisen maaston vuoksi ole vahva.

Maa on tarkoitus saada 4g-verkon peittoon ensimmäisenä Afrikan maana. Valokuituakin on vedetty jo 5 000 kilometriä, mutta sen käyttöä hidastaa kotitietokoneiden vähäisyys.

Monissa yrityksissä ja valtion virastoissa kannustetaan työntekijöitä opiskelemaan iltaisin muun muassa työaikajärjestelyin.

Sebudandi vieraili loppuviikolla Suomessa edistämässä kotimaansa matkailua Helsingin Matkamessuilla.

KAIJALEENA RUNSTEN

> Yksi kone korvaa 50 tavallisen ihmisen työt. Mutta yksikään kone ei korvaa poikkeuksellista ihmistä.
>
> **ELBERT HUBBARD, TEKSTI SEINÄLLÄ**

KOMMENTTI

Pankki kulkee kännykässä

Liikuin marras-joulukuussa kolmessa itäafrikkalaisessa maassa. Ugandan ja Ruandan lisäksi vierailin myös Tansaniassa.

Peruskännykkäyhteydet pelittivät joka maassa maaseudullakin hyvin, joten kännykät yleistyvät nopeasti. Esimerkiksi Ruandassa 64 prosentilla on jo kännykkä.

Kiinalainen Tecnon halpamalli vastaa toiminnoiltaan vanhaa suosittua perusnokialaista. Uutena se maksaa reilun kympin.

Kaupungeissa myös älypuhelimet myivät joulun alla hyvin.

Puhelin on tärkeä maksuväline. Sillä ladataan puhelimen käyttöaikaa, maksetaan kodin vesi- ja sähkömaksut sekä myös muita ostoksia varsinkin, jos maksun saaja on toinen kansalainen tai pienyrittäjä.

Kaupungeissa moni maksaa vuokrankin kännykällä.

Haastattelemani nuoret yrittäjät kertoivat, että yhä useammalle matkapuhelin on korvannut täysin pankin.

Omat tilit eivät ole köyhien ihmisten keskuudessa koskaan kovasti yleistyneetkään. Maaseudulla pankin konttoriin on heikon tiestön vuoksi hankala kulkea. Kaupungeissa konttoreita taas löytyy yleensä vain liikekeskuksista, jonne on pitkien työpäivien ja huonojen julkisten yhteyksien vuoksi vaikea päästä.

Sellaista paikkaa en matkallani nähnyt, jossa en olisi törmännyt ”mobile money” -kylttiin. Vaikka kylässä ei olisi ollut muita palveluja, aina löytyi pikkupuoti tai kioski, jossa saattoi ladata kännykälle rahaa.

KAIJALEENA RUNSTEN

UGANDA

Sisukas voimanpesä

Poliittinen voimapesä Uganda pyrkii myös vahvistamaan talouttaan öljylöytöjen turvin.
Itä-Afrikan kauppaliitossa sekä terroristijärjestö Al Shabaabin vastaisessa taistelussa se on kantava voima.
Vuodesta 1986 hallinneen presidentti Yoweri Musevenin puolue on edelleen suosittu.
Oppositio sallitaan, mutta muun muassa seksuaalisilla vähemmistöillä ei ole oikeuksia.
Terveydenhuollossa maa on Afrikan kärkimaita hiv/aids-tartuntojen ja ebolaviruksen taltuttamisessa.
34-miljoonaisen kansan tärkeimmät elinkeinot ovat bkt:lla mitaten matkailu ja työllisyydessä alkutuotanto.

RUANDA

Pieni talousihme

Ruanda yltänee maailman keskituloisten valtioiden joukkoon parin vuoden kuluessa.
20 vuotta sitten kansanmurhan raunioittama maa on nyt Afrikan turvallisimpia ja vähiten korruptoitunut.
Kiinteä laajakaistaverkko kattaa suuren osan maata ja pääkaupungissa Kigalissa avattiin marraskuussa Afrikan ensimmäinen 4g-verkko.
15 vuotta hallinneella presidentti Paul Kagamella on vankka suosio, mutta maan poliittinen johto sietää heikosti oppositiota.
Maatalouden rinnalle 11-miljoonaisen kansan pääelinkeinoina ovat nousevat it- ja rahoituspalvelut sekä matkailu.